

El talent de saber renéixer

Publicat per [Interacció](#) [1] el 24/03/2020 - 16:47 | Última modificació: 17/05/2021 - 08:21

Belén Sola Pizarro (ed.) | [Catarata](#) [2]

De pressupostos que permetien col·leccions i programacions espectaculars a una dràstica reducció, no només dels recursos econòmics sinó també del personal. **El canvi de model viscut els darrers 10 anys a causa de la crisi econòmica ha obligat als museus, així com a moltes altres institucions culturals i públiques, a reinventar-se.**

El llibre "**Exponer o exponerse. La educación en museos como producción cultural crítica**" parla de les transformacions que han viscut els equipaments museístics en aquest context, també marcat per la propagació d'un model cada cop més turístic de la cultura, prenent el cas concret del [Museo de Arte Contemporáneo de Castilla y León \(MUSAC\)](#) [3] i donant veu tant als seus treballadors com als propis usuaris.

A l'article "Ensayo en movimiento", a la primera part del llibre, **Manuel Oliveira**, director del MUSAC, recorda els estralls causats per la crisi econòmica el 2008, per seguir presentant-nos l'ecosistema actual del museu fruit del forçós procés d'adaptació viscut a partir del 2009, moment en què el pressupost es va veure enormement disminuït i va causar un greu conflicte amb els treballadors del museu, que van patir la precarització (i en alguns casos també l'externalització) de les seves funcions.

El Museo de Arte Contemporáneo de Castilla y León (MUSAC)

En definitiva, **Olveira** parla d'una situació de "**descentrament i desmembrament**" que ha obligat a reorientar l'activitat del museu, ja sigui buscant finançament extern a partir del patrocini, allargant la durada de les exposicions o redistribuint la precarietat sobrevinguda en les diferents àrees del museu. **En aquest context**, el Departamento de Educación y Acción Cultural ([DEAC](#) [4]) [5] del MUSAC ha focalitzat els seus esforços, explica, en la producció de **programes públics i comunitaris**. Prova d'això, entre moltes altres, és la nova funció de la 'Sala 1' del museu, antigament un espai expositiu, convertit ara en un espai per a l'educació, l'autoeducació i l'autonomia que generi noves maneres d'estar i d'habitar el museu. Així doncs, els usuaris que ocupen la sala es coresponsabilitzen d'un espai en el qual poden generar noves formes d'acció i de coneixement individual i compartit.

A l'article "La rara troupe, relato de un recorrido", Belén Sola ens parla d'una altra de les iniciatives que es duen a terme en el marc del DEAC. [La rara troupe](#) [6] es un **grup de creació artística que treballa el patiment i la malaltia mental a través de l'audiovisual**. Els orígens del grup es remunten a l'any 2012, moment en el qual els tallers es duen a terme a l'hospital. Ara bé, Belén Sola i Chus Domínguez, creadors del projecte, de seguida van detectar el perill de "ser utilitzats com a recurs ocupacional per l'hospital o per les pròpies persones", motiu pel qual van decidir traslladar permanentment l'activitat al museu.

Trailer de la pel·lícula "[La humana perfecta](#)". [7]Per La rara Troupe [DEAC MUSAC](#) [8].

Algunes de les activitats que han realitzat fins ara són:

- Intercanvi de videocartes entre els participants i amb altres col·lectius, amb el propòsit de restablir a un estat d'igualtat les diferents veus, veient que hi ha poques diferències entre els anhels i pors de cadascú.
- Residències de creació i projectes de creació amb altres comunitats
- Col·laboracions en exposicions sobre salut mental
- Creació de pel·lícules (per exemple, [Son curiosos estos días](#) [9](2016) o [La humana perfecta](#) [6](2018))

Aquests dos textos constitueixen una petita mostra de les reflexions i iniciatives que componen el llibre, cocreat entre 18 autors, persones treballadores del museu o pertanyents a col·lectius que hi estan relacionats. En el decurs de les seves pàgines, per tant, recull una gran diversitat de veus, d'entre les quals prenen especial rellevància les dels educadors i educadores del museu. **Malgrat desaprovar la precarietat en la qual es va veure submergit al sector després de la crisi, "Exponer o exponerse" demostra com de les adversitats poden sorgir-ne oportunitats.**

Cita bibliogràfica

Sola Pizarro, B. (2019). *Exponer o exponerse : la educación en museos como producción cultural crítica*. Catarata.

Centre d'Informació i Documentació ([CIDOC](#) [10]) Signatura: [S 03698](#) [11]

Categories: Llibre
Etiquetes: museus
Etiquetes: educació

- [12]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2020/talent-de-saber-reneixer>

Enllaços:

- [1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>
- [2] <https://www.catarata.org/>
- [3] <https://musac.es/>
- [4] <http://deacmusac.es/acerca-de>

[5] <https://deacmusac.es/acerca-de>

[6] <https://raraweb.org/la-humana-perfecta-2018.html>

[7] <https://vimeo.com/291499923>

[8] <https://vimeo.com/deacmusac>

[9] <https://raraweb.org/son-curisoso-estos-dias-2016.html>

[10] <https://www.diba.cat/es/web/cerc/cidoc>

[11] <https://cercles.diba.cat/cgi-bin/koha/opac-detail.pl?biblionumber=46234>

[12] <https://interaccio.diba.cat/node/8262>